

BUDI UZOR® - 10 godina u službi razvitka poduzetnijeg i inovativnijeg Osijeka

Tijekom prvih deset godina izložbe Budi uzor® izloženo je **1828** inovacija i **433** EEN profila za suradnju putem transfera tehnologije ili poslovnog povezivanja. Tijekom izložbe provodi se interdisciplinarna i višekriterijska procjena izložaka na temelju koje se u razdoblju nakon izložbe definira strategija zaštite intelektualnog vlasništva, odabiru se primjereni materijali, eventualno dodaju nove funkcionalnosti i pribavljaju tehnološki i kvalitativni certifikati. Od 2008. godine za sve izložke kod kojih je to svrhovito, pripremaju se EEN tehnološke i poslovne ponude ili se u slučaju potrebe traži suradnja drugih institucija na daljnjem razvijanju tehnologije ili proizvoda.

Poslovnim povezivanjem Budi uzor® i Inova® nastala je najveća izložba inovacija u jugoistočnoj Europi koja se bogatstvom sadržaja i poslovnom orijentacijom profilirala kao referentni događaj koji privlači sve više inovativnih poduzetnika i istraživačkih institucija. No sustavni rad s inovatorima, umrežavanje i kvantitativni porast donijeli su i značajno povećanje kvalitete i učinkovitosti. Budi uzor®/Inova® ima velik stupanj komercijalizacije izloženih inovacija, kroz vlastitu proizvodnju ili licenciranje. Sve je više izložaka koji kvalitetno i slojevito štite intelektualno vlasništvo za teritorij EU-a, a mnogo je i izlagača koji se nakon uspješne komercijalizacije nagrađene inovacije na izložbu vraćaju s novim inovacijama. Od 2010. godine zamjetan je porast broja inovacija koje dolaze sa Sveučilišta, kao i inovacija koje čuvaju okoliš i predstavljaju izvrsne primjere društveno odgovornog poduzetništva.

Poseban ponos organizatora izložbe Budi uzor®/Inova® natjecatelji su u pisanju studentskih poslovnih planova. Studenti se pripremaju za svoj finalni nastup duže od jednog cijelog semestra, sudjeluju u specijalističkom treningu organiziranom posebno za njih. Istražuju pojedinosti o tehnologiji proizvodnje za svoj proizvod ili uslugu, pripremaju marketing plan i strategiju zaštite intelektualnog vlasništva, pronalaze dobavljače, partnere, pripremaju financijske projekcije, provjeravaju osjetljivost projekta, izračunavaju pokazatelje uspješnosti. Najuspješniji osvajaju i vrlo vrijedne nagrade, dodatnu izobrazbu u okviru programa PUMA – Hrvatske udruge poslodavaca, a najbolji tri mjeseca vozi sponzorski automobil PSC Osijek. Svi finalisti imaju priliku svoj projekt provesti u djelo u okviru projekta STUDOS, koji im omogućava inkubaciju u trajanju od šest mjeseci bez naknade.

Natjecanje u pisanju studentskih poslovnih planova dugoročno gledano vjerojatno je najvažnija komponenta izložbe. Do sada su kroz natjecanje prošla 1163 studenta. Finalisti, njih približno 10% od ukupnog broja natjecatelja, u praksi su se dokazali kao proaktivniji od opće studentske populacije koji ranije i češće pokreću samostalne poduzetničke projekte. Veliko je zadovoljstvo vidjeti ih u kasnijim izložbama u statusu uspješnih vlasnika ili direktora trgovačkih društava koja izlažu inovaciju u konkurenciji za medalju, suorganizatora ili sponzora izložbe. No učinak Budi uzor®/Inova® može biti i mnogo brži, ne mora se čekati nova generacija poduzetnika za čiju izobrazbu i trening trebamo više godina. Svi postojeći poduzetnici svoje poslovanje mogu proširiti na zajedničko tržište EU-a i to jednostavno, posjetom izložbi i provjerom baze podataka već ponudene suradnje. Ako odgovarajućeg profila u bazi nema, sasvim je jednostavno ponuditi svoj proizvod ili uslugu drugima, a TERA tim će vam u tome rado pomoći tijekom cijele godine.

Prof.dr.sc. Ivan Štefanić, direktor TERA TEHNOPOLIS d.o.o.

USKORO nove usluge na www.tera.hr

Usluge hrvatskim klijentima

- StudOS poduzetnički portal
- Pokrećem posao
- Širim se
- Izlazim na svjetsko tržište
- Dizajniram nove proizvode i usluge
- Što i kako do EU projekata
- Drugi ne poštuju moja prava!
- Povrijedio sam tuđa prava!

Tera Tehnopolis

- Cijeloživotno učenje
- Izrada prototipova
- Poslovno savjetovanje
- Intelektualno vlasništvo
- Transfer tehnologije
- Inkubacija
- Partneri
- Going global
- O nama

Services for foreign clients

- Soft landing program
- Life long learning
- Rapid prototyping
- International and local promotion
- Technology transfer
- Intellectual property rights
- PoC

2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
1. Budi uzor	2. Budi uzor	3. Budi uzor	4. Budi uzor	5. Budi uzor	6. Budi uzor	7. Budi uzor	8. Budi uzor	9. Budi uzor	10. Budi uzor
Gajev trg 6	Izložba se odvija u prostorima Osječkog sajma na Pampasu					Zagreb	Šibenik	Zagreb	Osijek
200 m ²	Površina na kojoj se izložba realizira raste od 500 na 1500 m ²					1200 m ²	800 m ²	1.200 m ²	2000 m ²
<100 izložaka	Broj izložaka raste sa 100 na više od 300					472	296	523 izložaka	646 izložaka

ORGANIZATORI

Projekti poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije

Svjesni važnosti poduzetništva za cjelokupni ekonomski kao i socijalni razvoj, Osječko-baranjska županija provodi niz projekata poticanja poduzetništva.

Jedan je od projekata kreditiranja poduzetnika u kojemu županija zajedno s Ministarstvom poduzetništva i obrta te nekim jedinicama lokalne samouprave subvencionira kamate. Također, u pripremi je nova kreditna linija preko Mjere 1 - "Kreditom do konkurentnosti" u okviru novog kreditnog programa "Kreditom do uspjeha 2014". Slijedi projekt poticanja infrastrukturnog opremanja poduzetničkih zona u kojemu je županija do sada izdvojila više od 48 milijuna kuna za 82 poduzetničke zone na području županije, od kojih su 33 u funkciji. Zatim projekt poticanja zapošljavanja nezaposlenih osoba kroz različite programe prekvalifikacije i dodatnog osposobljavanja koje u cijelosti financira županija (za PC operatore, računovođe, njegovateljice, zavarivače, cvjećare, zidare, tesare) za 674 polaznika, za što je iz proračuna izdvojeno više od 2,15 milijuna kuna. Najbolja poduzetnička ideja je projekt pokrenut 2006. godine, a ima za cilj poticanje "start-up" poduzetništva, ali i onih osoba koje tek razmišljaju o ulasku u svijet poduzetništva. Za ovu godinu osiguran je ukupni fond nagrada u iznosu od 60.000 kuna. Odlukom o potporama za poticanje razvoja

poduzetništva na području Osječko-baranjske županije subjektima malog gospodarstva, poduzetničkim potpornim institucijama, stručno-poslovnim organizacijama i udrugama malog gospodarstva i poduzetništva, znanstvenim i obrazovnim institucijama kao i drugim fizičkim i pravnim osobama odobravaju se potpore za ulaganja u pokretanje, razvoj i unapređivanje poslovanja, za razvoj i primjenu inovacija i novih proizvoda, za informiranje i obrazovne aktivnosti, za savjetovanje poduzetnika te za

Dragan Vulin, zamjenik osječko-baranjskog župana

OMEGA 3 jaja naprodavaniji proizvod do sada izložen na Budi uzor®

Proizvodnja jaja s povećanom koncentracijom omega 3 masnih kiselina na prirodan način izvrstan je primjer kako Sveučilište može potaknuti razvitak lokalnog gospodarstva.

Tehnologija je razvijena u okviru javno financiranog istraživačkog projekta. Nakon toga odabrana je primjerena zaštita intelektualnog vlasništva, nakon čega je tehnologija transferirana u Marjančanka d.o.o. Nakon inicijalne faze u kojoj je pružena savjetodavna potpora proizvođaču i provedene nužne izmjene postojeće tehnologije proizvodnje, dizajnirana je nova ambalaža i projekt je pokrenut. Danas nakon više od 18 milijuna proizvedenih omega 3 jaja, možemo zaključiti: Sveučilište je transferom tehnologije pozitivno utjecalo na konkurentnost i održivost poduzetnika u svom okruženju. Istovremeno, poduzetnik je prijavio novu tehnologiju iz domaćih izvora koja kupcima nudi superioran proizvod prema prihvatljivoj cijeni.

FRACTALS inovativne ideje za farme budućnosti

FRACTALS projekt počeo je 1. rujna 2014., i dodjeljuje 5,52 milijuna eura potpore za 50-60 tvrtki diljem Europe za razvoj aplikacija temeljenih na internetskim aplikacijama u poljoprivrednom sektoru.

FRACTALS daje potporu zajednici inovativnih tvrtki s područja ICT i web poduzetništva za razvoj FIWARE aplikacija s visokim tržišnim potencijalom, usmjerenih na potrebe poljoprivrednog sektora.

TERA TEHNOPOLIS organizira infodan za prijavitelje na FRACTALS projekte. Osim prikupljanja važnih informacija, infodan je idealna prigoda za sastavljanje interdisciplinarnih, natjecateljskih timova koji uključuju stručnjake poljoprivrednog, prehrambeno-tehnološkog, elektrotehničkog i ekonomskog profila.

Datum: 9. 12. 2014., 11 sati,
Mjesto: Osijek, Tera Tehnopolis d.o.o.,
Trg Ljudevita Gaja 6, predavaonica 3

Najmlađi su puno toga mogli naučiti od stranih izlagača

Novi Tera 3D pišač bio je posebno zanimljiv najmlađima

Izložba je bila i mjesto na kojemu se sklapaju nova prijateljstva

Inovatorima često prigovaraju za sporost. Na ovogodišnjoj izložbi neki su ipak demonstrirali zavidnu brzinu i učinkovitost

Za održavanje sudionika u budnom stanju bio je zadužen tim Mirisi kave

Svečanost otvorenja bila je toliko zanimljiva pa su i vrlo motivirani sportaši na čas prekinuli naporan trening

Nakon promocije knjige "Hrvatski velikani" održano je potpisivanje knjiga i razgovor s autorom

HPD Lipa bio je zadužen za izvođenje himni

HKUD Željezničar nastupio je na svečanosti zatvaranja izložbe

TEHNOstart UČINKOVITA KOMBINACIJA ZABAVE S TEHNOLOŠKOM I PODUZETNIČKOM EDUKACIJOM ZA MLADE

Izložba mini sumo robota i stariji računala 2013. godine u Zagrebu

Mini sumo i line follower roboti najsloženiji su tehnološki projekt koji provodi TEHNO

Posjet Washington DC-u

TEHNOstart u posjetu John Deer tvornici u Sjevernoj Carolini 2012. godine

Naporni treninzi svakako su pomogli, a prva nagrada otputovala je u Iran

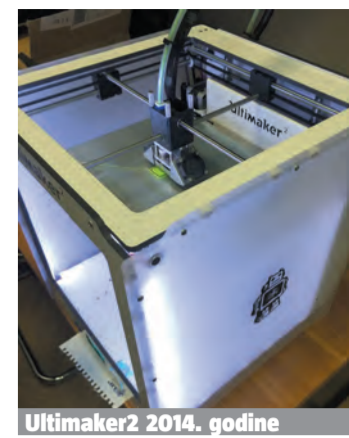
Suradnja s udrugom Sjedi 5 pokazala je da se hrvatski jezik može učiti na zabavan način

Hrvatska udruga inovatora poduzetnika

UHrvatskoj djeluje puno udruga koje okupljaju inovatore i pomažu im u njihovom radu. HUIP - Hrvatska udruga inovatora poduzetnika bitno je drukčija udruga, ona okuplja domaće i strane inovatore i poduzetnike koji su spremni prihvatiti misiju Udruge: komercijalizaciju bar jedne inovacije, vlastite ili tuđe, tijekom radnog vijeka. I upravo u ispunjavanju misije članovi potvrđuju valjanost koncepta jer naglasak inovatorskog rada nije u izlaganju inovacija na izložbama i publicitetu koji se tim činom generira, već na poduzetničkoj aktivnosti koja je temeljena na inovativnim, po mogućnosti zaštićenim proizvodima i tehnologijama. Strateško partnerstvo TERA-HUIP-TEHNOstart dobro funkcionira, i proizvodi sinergijski učinak, koji se jako dobro vidi upravo u vrijeme održavanja izložbe.

Zcorp Z 310+ 2006. godine

Ultimaker 2 2014. godine

TERA brza izrada prototipova – nekad i danas

TERA TEHNOPOLIS svoj prvi 3d pišač marke Z Corp nabavila je 2006. godine. Monokromatsko tiskanje mineralnih prototipova koji su se mogli finiširati cijanokrilatnim ljepljivom, voskom, bojenjem i galvanizacijom, omogućilo je skraćivanje vremena izrade prototipova s vremena mjerenog u tjednima na vrijeme mjereno satima. Specifičnost Z Corpove opreme, mogućnost direktnog tiskanja kalupa za neferitne legure s talistom od 1100°C te mogućnost čitanja CT i MRI datoteka predstavljala je tehnologiju na granici znanstvene fantastike. Tijekom 2014. godine laboratorij za brzu izradu prototipova dodatno je opremljen novim pišačem koji kao osnovnu sirovinu koristi PLA i ABS materijale. Ova akvizicija predstavlja značajan napredak u radu laboratorija, jer se pored izrade prototipa, pišač može koristiti i u maloserijskoj proizvodnji ili proizvodnji unikatnih proizvoda s visokom dodanom vrijednošću, kao što su rezervni dijelovi za vrijedne oldtimere.

ORTOFLEX Fleksibilni sustav za izradu individualnih ortoza kralježnice

Velik broj ljudi pati od različitih bolesti kralježnice i bolova u kralježnici, stoga hrvatski znanstvenici razvijaju stroj, jednostven u svijetu, koji će izravno proizvoditi ortoza – ortopedsko pomagalo koje se koristi za potporu, korigiranje i poboljšanje tjelesnih pokreta te olakšanje boli u kralježnici. Znanstvenici intenzivno rade na razvoju spomenutog prototipa alatnog stroja koji će proizvoditi individualizirane ortoze – pomagala koja drže kralježnicu u pravilnom položaju i time poboljšavaju njenu ukupnu funkciju, na način da svaka ortoza bude izrađena točno po mjeri pacijenta i prilagođena njegovim zdravstvenim potrebama.

Koordinator projekta, Strojarski fakultet u Slavonskom Brodu, uspostavio je međunarodnu suradnju sa znanstvenim institucijama u Sloveniji, Češkoj, Slovačkoj i Srbiji te na program IPA IIIC prijavio projekt OrtoFLEX - Fleksibilni sustav za izradu individualnih ortoza kralježnice. Projekt OrtoFLEX, vrijedan više od 4.400.000 kn (točnije 578.377,37 eura), sufinancirala je Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj s 466.562,83 eura. Projekt je ogledni primjer kvalitetnog povezivanja znanosti, tehnologije i gospodarstva koji će u konačnici pridonijeti povećanju konkurentnosti kvalitetnog hrvatskog proizvoda, ali i svima onima koji će ga koristiti i tako si olakšati bolove u kralježnici. Partneri u projektu su Medicinski fakultet iz Osijeka te Fakultet strojarstva i brodogradnje iz Zagreba. Projekt je ugovoren u lipnju 2013. godine na dvogodišnje razdoblje. Voditelji projekta smatraju da će projekt prije svega koristiti pacijentima, jer će brže dolaziti do ortoza, a terapijski učinak, zbog individualiziranog pristupa, bit će znatno bolji. Također, kao prednost ističu nižu cijenu ovako proizvedenih ortoza te pozitivan učinak na zaštitu okoliša. Europska poduzetnička mreža - EEN može svim zainteresiranima dati značajnu potporu u provedbi EU projekata, pronalaganju partnera i uspostavljanju međunarodnog konzorcija te biti pomoć u iskorištavanju EU sredstava. Mreža se također financira iz fondova EU (Program CIP), a u Hrvatskoj je prisutna od 2008. godine. Za više informacija o uslugama koje nudi možete kontaktirati TERA Tehnopolis i provjeriti kako EEN može pomoći vama.

KEY ACCOUNT MANAGER nova usluga TERA Tehnopolisa u okviru Europske poduzetničke mreže

U okviru programa Horizon 2020, Hrvatski konzorcij Sveučilište u Splitu, Hamag-Bicoro, Tehnološki park Varaždin i TERA Tehnopolis sklopili su ugovor i osigurali sredstva za pružanje usluga namijenjenih inovativnim tvrtkama i tvrtkama s izvoznim potencijalom. Riječ je o sedmodnevnim paketima usluga kroz koja tvrtke osiguravaju konzultante za specijalizirana područja interesa. Kako bi tvrtke osigurale ovakvu vrstu usluge, trebaju prijaviti svoje projekte u okviru programa Horizon 2020 i osigurati potporu.

Usluge koje se provode u prvoj fazi projekta su: detaljna analiza i procjena korisnikova kapaciteta za upravljanje inovacijama i analizu korisnikova zahtjeva za potporu s obzirom na njegovu uspješnost isporuke ili iskorištavanja inovacijskog projekta; identifikacija potencijalnih i prikladnih glavnih trenera iz centralne baze te postavljanje mjerljivih ključnih točaka koje će podržavati uspješno provođenje projekta i izgraditi održivi unutarnji kapacitet za mala i srednja poduzeća.

Za više informacija možete kontaktirati TERA Tehnopolis ili konzorcijske partnere u Zagrebu, Splitu i Varaždinu, ovisno o regiji u kojoj se nalazi vaše poslovno sjedište.

JOSIP MANDURIĆ, ravnatelj OŠ Antuna Mihanovića Osijek Učenici su uživali u učenju matematike na drukčiji način. To je vrlo lijepo iskustvo i uspomena. Posebice smo ponosni na našu Veronu Hostić, pobjednicu Domi-mat turnira.

ZORISLAV KALAZIĆ, poduzetnik Osijek je na tri dana postao međunarodna prijestolnica kreativnosti, inovativnosti, poduzetništva i dobre zabave. Sve pohvale organizatoru na ovom iznimnom događaju.

ZORAN LEKO, poduzetnik Drago mi je što je izložba organizirana u Osijeku, koji treba optimizam za novi ekonomski razvoj. Vrhunska organizacija i ugođaj. Na redu je probaj na tržište EU-a.

ŽELJKO MATIĆ, poduzetnik Izvanredna izložba. Vrlo sam zadovoljan, napokon se nešto dobro događa u Osijeku, a na parkiralištu dvorane Gradski vrt je gužva kao na koncertu Halida Bešlića.

STJEPAN TONI TERZIĆ Inovacije koje sam vidio na izložbi su cool. Nisam ni zamišljao da se takvo što može napraviti.

MANLI HSIEH, predsjednica WIIPA, Tajvan Budi uzor/Inova jedna je od deset najpopularnijih svjetskih izložbi inovacija za tajvanske inovatore.

VJEKOSLAV JUKIĆ, MINGO RH Evidentan je veliki napredak u organizaciji izložbe. Sadržaje koji su pripremljeni za studente smatram vrlo korisnima. Štoviše, isporučeni su u zanimljivom i učinkovitim formatu, što je vidljivo i po porastu kvalitete studentskih radova u odnosu na prethodne godine.

FILIP KLJAJIĆ, predsjednik HUIP-a Izložba se s vremenom afirmirala među inovatorima na vrlo pozitivan način. Uspješno su razvijeni brojni proizvodi na temelju inovacija predstavljenih na izložbi. Ovo je svakako i poticaj za budući rast i razvoj.

HELENA SABLJIĆ TOMIĆ, dekanica Umjetničke akademije u Osijeku Umjetnička akademija u Osijeku svojim umjetničkim i kulturnim sadržajima nastoji senzibilizirati prostor i javno mišljenje kako kreativnost i tehnologija zasigurno mogu otvoriti nove poticaje i izazove na nacionalnom i europskom tržištu. Takva naša strategija svoju materijalizaciju imala je i na ovogodišnjem Budi uzor, što potvrđuje kako kultura na tržištu može biti i proizvodno prepoznata.

ZVONKO KOLARIĆ, inovator Sudjelovao sam na brojnim izložbama inovacija i moram reći da se na ovoj izložbi puno više vodi računa o zaštiti intelektualnog vlasništva i komercijalizaciji. U poduzetničkoj akademiji bilo je izrečeno mnogo važnih informacija, no pitanje je koliko su to sudionici zapravo razumjeli.

ŽARKO MILINOVIĆ, inovator Ovo je moja šesta međunarodna izložba inovacija. Mogu istaknuti visok profesionalni pristup organizatora. Svečano otvorenje sajma, s nastupom Umjetničke akademije, jednostavno je impresivno. Sva tri dana sajma bio je bogat program, što do sada nisam doživio i što nije uobičajeno na takvim manifestacijama. Poseban štih ovoj manifestaciji dalo je veliko slavonsko srce. I to je otišlo diljem svijeta. Jednostavno rečeno - spektakl. Bravo Osijek, bravo Slavonija. Bila mi je izuzetna čast u tome sudjelovati.

MILA LEČIĆ, studentica EFOS/PSP Na izložbi inovacija vidjela sam doista zanimljive izložke. Mladi izlagači iz Tajvana bili su mi posebno atraktivni. Imala sam priliku razgovarati s mogućim dobavljačima sirovina za poduzetnički projekt koji sama pripremam. U konačnici, nakon izložbe moj projekt je bitno bolji nego prije, a ja sam spremnija za njegovu realizaciju.

MEĐUNARODNI PROJEKTI – KLJUČ USPJEHA Tera Tehnopolis d.o.o.

● Poticanje malog i srednjeg poduzetništva u internacionalizaciji poslovanja kroz Europsku poduzetničku mrežu - EEN I - izlaz na strana tržišta i traženje stranih partnera

● Poticanje malog i srednjeg poduzetništva u internacionalizaciji poslovanja kroz Europsku poduzetničku mrežu - EEN II - integrirana baza mogućnosti poslovne suradnje

● Poticanje malog i srednjeg poduzetništva u internacionalizaciji poslovanja kroz Europsku poduzetničku mrežu - EEN III - intenzifikacija svih napora usmjerenih na izlazak na strana tržišta

● TERA TEHCRO - znanstveno-inkubacijski poslovni centar za pružanje usluga inkubacije inovativnih na znanju utemeljenih poduzeća - 2010-2013.

● FP 7 istraživanje i tehnološki razvoj u svrhu promocije rezultata istraživanja vezanih uz okoliš na području srednje i istočne Europe

● Unapređivanje zaštite okoliša u poslovanju i privođenje poslovanja standardima EU u sektoru prehrambene industrije i građevinarstva

● Poticanje poduzetništva žena kroz europsku mrežu ambasadora poduzetništva - ESHEP

● Unapređivanje zaštite okoliša u poslovanju i privođenje poslovanja standardima EU u sektoru gospodarenja otpadom, površinske obrade i proizvodnje elektronskih i elektroničkih komponenti

● Savjetodavne usluge poduzetnicima u području primjene ekodizajna

● StudOs - Studentski poduzetnički inkubator - mentorske usluge i edukacija u svrhu poticanja poduzetničkih aktivnosti i samozapošljavanja kod studentske populacije i netom diplomiranih

● Specijalizirane konzultantske usluge namijenjene inovativnim tvrtkama i tvrtkama s izvoznim potencijalom

● Program provjere inovativnog koncepta u svrhu poticanja inovativnih poduzetničkih projekata kod poduzetnika i znanstvenika